

ogsaa vokset ganske overordentlig i de sidste Aar. Jeg skal tillade mig at gøre opmærksom paa, hvor uhyre den danske Handelsflaades Udvikling har været. I 1870 bestod den danske Dampskibsflaade af 89 Dampere, der havde 10,453 Register Tons, i 1895 var den steget til 401 Dampere med 144,059 Register Tons. I 1900 havde den 483 Skibe med 247,353 Tons, i Fjor, 1904, var den steget til 549 Skibe med 317,532 Register Tons. Det er jo en enorm Udvikling. Og alt dette er sket gennem privat Initiativ.

Der er heller ikke Tvivl om, at det private Initiativ maa bære al Næringsvirksomhed oppe baade paa Handelens, Industriens og Landbrugets Omraade. Men fordi man er opmærksom paa denne Sandhed, lukker den danske Stat jo ikke Øjet for, at den ved Siden deraf kan have en understøttende og fremhjælpende Virksomhed. Der er ingen, der ved bedre end Flertallet af Medlemmerne i dette Ting, at en Landbrugsminister ikke kan lære de danske Landmænd, hvordan de skulle dyrke deres Jord eller opdrætte deres Kvæg, eller hvordan de bedst skulle fede deres Svin eller kærne deres Smør, og endnu mindre, hvordan de skulle afsætte deres Produkter. Men desuagtet er der ingen, der finder, at Landbrugsministeriet er en overflødig Institution. De danske Byerhvervs Mænd mene heller ikke, at en Byerhvervsminister vil kunne lære enten de danske Handelsmænd at handle eller de danske industridrivende, hvordan de skulle fremstille de Produkter, som bedst egne sig for Markedet. Dette er ogsaa blevet aldeles tydeligt udtalt af Tietgen allerede i 1885 paa et Handelsmøde paa Børsen. Med den højtærede Viceformands Tilladelse skal jeg citere noget af, hvad denne betydelige Handelsmand en Gang udtalte. Han sagde blandt andet, „at der overalt i vore Tider foregaar saa mange og saa pludselige Forandringer og Omvæltninger i de forskellige Landes Bestemmelser angaaende Handel og Søfart, at det var en Livssag for vor Handelsstand at have et Organ i Regeringen, som man forud kunde varsko, naar slige Forandringer forestode, og som saa ved i Tide at tage Initiativet til de nødvendige administrative eller legislative eller traktatlige Modforanstaltninger muligt kunde faa afværget de deraf flydende skadelige Følger for Handel, Skibsfart og Industri. Man havde med andre Ord aldrig tænkt sig, at en Handelsdirektør skulde eller skulde kunne lede Handelens eller i det hele taget den øko-

nomiske Udvikling, end sige lære Handelsstanden at handle; men man havde tænkt sig et Organ, en Adresse, hvor Handelsstanden kunde henvende sig med sin Vejledning, og hvor denne saa kunde blive omsat i frugtbare Regeringshandling til Varetagelse af vor udenlandske Omsætnings Tarv.“

Se i disse Ord har jo sikkert den betydeligste danske Handelsmand, som har levet i lange Tider, tydeligt udtalt, hvad Handelsstandens Ønsker overfor Staten i denne Sag er. Den ønsker et Statsorgan, hvortil Handelens Repræsentanter kunne henvende sig med deres Oplysning og deres Vejledning og faa det omsat i Statshandling. Privat Initiativ mangler vor Byerhvervsvirksomhed i Sandhed ikke. Jeg har allerede peget paa de mange betydelige Mænd, der staa i Spidsen for vor Handelsvirksomhed her i København, men desuden vil man ogsaa ude i Landet, ikke alene i de store jydske Købstæder, men selv i de smaa Byer paa Øerne finde mange Byerhvervsmand, som have ofret og ofre baade Arbejde og Kapital paa Foretagender, hvis Formaal række videre end til den private Fordel. Men det, Byerhvervsmandene mene, er, at der mangler en Støtte, et Statsorgan, som kunde være dem til megen Nytte. Man maa vel huske paa, at dette Krav fra Byerhvervenes Side er et Krav, som er til Nytte for alle Samfundslag. Thi det maa vel erindres, at overfor Udlandet former al Erhvervsvirksomhed sig som Handel. Det er ogsaa en Gang blevet fremhævet paa et Handelsmøde paa en meget tydelig Maade af en af Børsens betydeligste Mænd, Groserer Høffding, at al Næringsvirksomhed overfor Udlandet former sig som Handel. Hvad enten det er Landbruget eller Industrien eller Haandværket, der skal afhænde sine Produkter til Udlandet, sker det gennem Handel, og ligeledes naar hvilken som helst Erhvervsgren eller hvilket som helst Samfundslag skal have Produkter fra Udlandet, ligegyldigt hvilke, sker det gennem Handel som Formidler. Det er Handelens ledende Mænd, der skulle finde vore bedste Omsætningsomraader. Ude i Verden er der baade Industriens og Landbrugets Pionerer. De skulle finde, hvor det danske Landbrug og den danske Industri kan afsætte sine Produkter, og de skulle desuden finde ud af, hvordan Industriens og Landbrugets Produkter helst bør være for bedst at kunne bringes i Markedet, for lettest at kunne afsættes og naa den højeste Pris, og det er for alle Samfundslag og alle Sam-